

STUDENTEN WEEKBLAD

IIe Jaargang.

No. 14.

HOOFDREDACTEUR: G. P. NIJHOFF.

REDACTEUREN: R. A. D. CORT VAN DER LINDEN, J. E. A. DE VOGEL,
H. G. NOLEN, K. E. SCHALKWIJK, H. TH. BAART DE LA FAILLE.

VAST MEDEWERKER IN ZAKE STUDIEBELANGEN: H. E. SUYVER.

Donderdag

21 Jan. '09.

Dit blad verschijnt Donderdags, behalve in de vacantiën. De abonnementsprijs is /3,50, bij vooruitbetaling /3,— per jaar. De jaargang loopt van 1 October tot 30 September.
De prijs der advertentiën is 10 cents per regel.

J. WALTMAN JR
UITGEVER + DELFT

Inzendingen te bezorgen vóór Dinsdagmiddag 4 uur aan het Redactie-adres: Vlamingstraat 34; daarna en slechts dan, wanneer toch opname in het eerstvolgend nummer gewenscht is, aan dat van den hoofdredacteur: Noordeinde 17.

Eerstvolgende REDACTIEVERGADERING op het Bureau van de Redactie, Vlamingstraat 34, Dinsdag 26 Januari, des middags om 4 uur.

Inhoud.

- Correspondentie.
- Critiek op den Delftschen Studenten-Almanak voor 1909, door B. Stephan.
- Het Noorden, (Slot), door D.
- De „Lummel“! door T.
- Weekverslag.
- Tooneel, door G. N.
- Vrije Studie.
- Leeghwater.
- T. H. — Uitslag examens.
- „ Oordeel over de antwoorden op de prijsvragen.
- Ontvangen boeken.
- Berichten en mededeelingen.
- Agenda.

CORRESPONDENTIE.

Aan T. We verzoeken U vriendelijk in 't vervolg Uw copie wat meer te verzorgen en ons niet in dubio te laten waarvoor we zoo'n vodje papier eigenlijk moeten gebruiken.
RED.

Critiek op den Delftschen Studenten Almanak van 1909.

Een studenten-almanak is een heel eigenaardige publicatie die men daarom bij de bespreking ook uit een ander oogpunt moet beschouwen, dan bij de critiek op een gewoon boek. Immers, bij een boekbespreking moet ons criterium zijn, de al of niet litteraire of wetenschappelijke waarde van den inhoud, terwijl de uiterlijke verzorging in 't algemeen van zoo ondergeschikt belang is, dat zij buiten beschouwing valt of hoogstens terloops even wordt aangestipt. Bij een Studenten-almanak mag men aan den inhoud als zoodanig geen hooge litteraire of wetenschappelijke eischen stellen. De litteraire waarde van het bellettrische gedeelte van den almanak mag feitelijk, alleen vergeleken bij andere studentenschriften, beoordeeld worden. En 't al of niet geslaagd zijn van een Almanak is van geheel andere factoren afhankelijk, dan de waarde van 't Mengelwerk. In een Studenten-almanak toch moet men in alle onderdeelen: de band-versiering, schutblad, vignetten, tot zelfs in de keuze van 't papier, alle punten dus bij een gewone boekbespreking vrijwel buiten beschouwing vallend, evenzoo veel beoordeelingspunten zien voor de waarde dier publicatie, en zelfs dan nog mag men niet uit 't oog verliezen hoe 't dikwijls aan de Redactie enorme moeite heeft gekost, om de productiviteit der Delftsche corpsleden dermate te prikkelen, dat een eenigszins bevredigend aantal inzendingen werd verkregen.

Wanneer wij nu met dat alles voor oogen de nieuwe almanak eens nader bezien, dan is de algemeene indruk alvast geen kwade. 't Papieren kind ziet er netjes uit, de band in dezelfde kleur gehouden als sinds 1906 't geval is heeft een aardige, nog al ongemeene versiering, waarop hoogstens valt aan te merken dat de letters D. S. C. wat

zwakjes zijn. 't Schutblad met een Florentijnsche versiering is wat eentonig maar verdient appreciatie om zijn vorm, die een herinnering is aan 't afgelopen Lustrumjaar.

De titelbladen voor de hoofdstukken, ook Italiaansche renaissance motieven, zijn wel wat kriebelig van lijn, wat een eenigszins onrustigen indruk maakt.

Een uitstekend idee van de redactie was het om deez' Almanak op te dragen aan den heer v. Diesen, de krasse oprichter van het corps, wiens portret voorin staat. De kalender zelf, een integreerend deel van een Almanak, is evenals 't vorige jaar en gelijk ook vroeger reeds gewoonte is geweest, met toepasselijke vignetten verlicht, die ditmaal op zeer studentikose maandbijnamen staan. Kan 't streven edeler zijn, mijneheeren, dan zelfs de maanden te verstudentikozieren. Ook de bijschriften in den kalender zijn als een proeve van studentengeest lang niet laag bij den grond.

't Hoofdstuk D. S. C., geeft na de opsomming van vereenigings- en gezelschapsbesturen, een stuk van de hand van Jhr. van Sandick over Dr. G. van Diesen, den met dezen Almanak gehuldigen oprichter van 't Corps.

Gaarne had ik nu over 't hierop volgend Corpsverslag veel goeds gezegd, maar 't is te veel een mengelmoes geworden, waarin de oorspronkelijke bedoeling van den corpsverslaggever om ook feilen van ons Corps aan te toonen, verloren is gegaan tusschen de opgeschroefde elogieuze bewoordingen over allerlei feestelijkheden. Duidelijk zijn in dit verslag de verschillende pennen te proeven die er hun medewerking nolens volens aan moesten verleen. Het is jammer, heel jammer, dat er vooral van de lustrumprestaties geen beter verslag is geleverd, daar toch, waar bij 't ontwerpen en voorbereiden van dit lustrum het principe voorzat in de eerste plaats iets te geven wat als kunstprestatie zoo hoog mogelijk stond, behoorde in dit verslag ook duidelijk te blijken, in hoeverre dat verwezenlijkt is. Zooals 't nu is, staat 't verslag der lustrumdagen door zijn oppervlakkigheid en onbenullige algemeenheid beneden 't eerste de beste krantenbericht. Ik vind 't dubbel jammer zulke nare dingen te moeten neerschrijven, waar ik er van overtuigd ben dat van de bedoeling van den corpsverslaggever om onbevooroordeeld de feiten weer te geven, alleen door zijn afwezigheid gedurende 't grootste deel des jaars en 't te kort schieten van zijn schrijftalent, zoo weinig in dit verslag tenslotte uitkomt.

Tusschen de feestwijzer die nu volgt is ingelascht een keurig portret van den heer de Bie, als Lorenzo de Medici. De Vereenigingsverslagen geven goddank over 't algemeen een niet al te slechte blik in de toekomst en zijn met aardige hoofden geïllustreerd.

Een volgende redactie zij aanbevolen zorg te dragen dat hun kennis van vreemde talen steeds boven die van de inzenders sta en zij dus correctie aan kunnen brengen wanneer inzenders, als die van den Debatinghaan, hun teekening versieren met de zeer onfransche uitdrukking: „selon Steinlen“. Maar, de inzender van 't IJscclubprentje mocht wel bedenken dat 't toch altijd nog eerlijker en fairer is om onder een teekening „selon Steinlen“ te zetten, dan om een waaronder: „d'après A. Guillaume“ hoorde te staan, als eigen werk in te sturen.

Thans volgen de necrologiën van gestorven corpsbroeders die natuurlijk buiten bespreking blijven, en hiermede is 't hoofdstuk D. S. C. ten einde.

In 't hoofdstuk T. H. komen de gewone onderwerpen voor, terwijl ouder gewoonte de portretten der nieuwbenoemde hoogleraren er in prijken.

Hiermede heb ik mijn bespreking geëindigd, ik heb aan de hand van den Almanak zelve de verschillende onderdeelen de revue laten passeeren, de bespreking van het mengelwerk aan een ander overlatend, en hoewel er hier en daar nog al wat aan te merken viel, kan ik tenslotte toch bij mijn eerste indruk blijven, n.l. dat deze almanak als geheel niet achterstaat bij zijn voorganger.

B. STEPHAN.

Het Noorden.

(Slot).

Niet zelden ontmoet men menschen, waarvan men later spijt heeft dat het niet bij die eerste ontmoeting gebleven is.

Eigenschappen die niet kwaad zijn, wanneer ze enkele oogenblikken blijk van bestaan geven, begint men te verwenschen indien ze zich veelvuldig manifesteren; men handelt dus wijs door slechts nu en dan den omgang met den bezitter te zoeken.

* * *

Berlijn is een stad die ontegenzeggelijk sterken indruk maakt. Veel groote gebouwen, veel standbeelden en gedenkteekens. Stampvolle straten en desnietteenstaande een zeer snel verkeer zoogoed als uitsluitend van mechanisch bewogen voertuigen.

De veel gesmade Siegesallee imponeert. Niet wanneer men stuk voor stuk elk beeld, elk ornament met kritisch oog gaat bekijken, maar wanneer men den totaal-indruk in zich opneemt. De Siegesäule met het bonte mozaiek — dat in schreeuwende kleuren Deutschland's en meer in 't bijzonder Pruisen's krijgsroem uitkrijgt met den gouden faam er bovenop — die in fijn asymetrie bijzonder aandoet te midden van dezen aanleg van kaarsrechte wegen en cirkelronde pleinen, is te pompeus om mooi te zijn; als onderdeel echter van het geheel, gezien in combinatie met het enorme Rijksdagsgebouw, met zijn overladen gevel, met de monsterstandbeelden van de groote mannen van '70, Bismarck, Moltke en van Roon, zou ze niet te missen zijn; hindert haar plompen voet niet, waaruit de zuil zelf oprijst als het ééne kaarsje uit den verjaarstaart van hem of haar die nog slechts twaalf maanden het levenslicht aanschouwde.

Leidden echter onze schreden ons dagelijks in plaats van langs het Oude Deift door de Siegesallee en omgeving, onze oogen zouden niet nalaten het opgesmukte, het patserige van dat alles op te merken. En zij zouden vloeken al wat oorzaak en aanleiding was tot deze echt deutsche prestaties, die uitgedacht moeten zijn door dikke menschen, voor veel geld; als fabriekmatig voortgebracht door enkele „meesters”, die behalve de noodige artisticeit ook een goede dosis gezond verstand bezaten, welke hun deed begrijpen dat voor het gemiddeld deutsche publiek de mate van krijgsroem van het origineel, meer rede tot bewondering zou zijn, dan de goede uitvoering van het standbeeld.

Het deutsch gemoed vraagt naar iets, wat het kan vereeren niet alleen, maar verafgoden, waar het zich klein bij voelt; zooals het zich klein voelt bij zijn keizer, überhaupt bij alles wat uniform, titels of ridderorden draagt.

Maar ook wenscht het iets, waar het trotsch op kan zijn, waarvan het weet, dat het noemen der kosten elk vreemdeling eerbied zal doen krijgen, wanneer eventueel die eerbied niet werd opgewekt door het kunstgehalte ervan.

Uit dien hoofde en in dat opzicht is de Siegesallee met omgeving geslaagd te noemen.

Voor hen die slechts luttele uren te zijner beschikking heeft om de „grossstadt Berlin” een vluchtige impressie te geven, noemt Baedeker enkele van de meest bezienswaardige bezienswaardigheden op.

Dat er heel veel te bezien is blijkt wel daaruit, dat hiertoe minstens nog een week vereischt wordt.

Maar niemand zal het beletten dat een overhaast vreemdeling, die toch met een airtje van alles gezien te hebben over Berlijn wenscht te spreken, nog een verdere schifting maakt en aan de hand van wenken van portiers, kellners en welwillende medepassagiers in treinen of boot, zich een lijstje opstelt van het meest superieure onder al dat schoons, dat waardig is gekeurd, in buitengemeen beperkten tijd hem den buitengemeen juisten blik op wat Berlijn is, te verschaffen.

Op gevaar af ontrouw te worden aan beginselen, die bij zhet schrijven van dit verhaaltje op den voorgrond gezet ouden kunnen geworden zijn en die elke gelijkenis met een reisgids voor „het Noorden en omstreken” alsook overeenkomst met praatzieke of foibeluste reizigers, gepäckträger,

wenschen te ontgaan, wil ik hier een en ander uit bovenstaande, laatste rubriek, noemen.

Typisch Duitsch is het tuighuis, één groote getuigenis van germaansche soldatengloriën, schietwapenen van de meest onwaarschijnlijke ijzeren spuiten tot de meest luxueuze, met gansche zinnebeeldige voorstellingen versierde vuurmonden, van de kleinste tot de grootste meest ingewikkelde schietwerktuigen ook uit den lateren en tegenwoordigen tijd. Dan een geheel complete verzameling uniformen, rustingen en hoofddeksels van alle wapens, van de zware leeren en ijzeren dracht uit de middeleeuwen tot de lichtste en kleurigste jassen die nu het Duitsch soldatendom kleeven.

Belangwekkender dan de „Ruhmeshalle”, een gewelfde zaal met voorstellingen van de belangrijkste veldslagen en busten van verschillende keizers, koningen en keurvorsten is de afdeling waar de modellen van slagvelden uit de fransch-duitschen oorlog zijn ondergebracht.

Tot in kleinigheden nauwkeurig zijn alle terreingolven, alle bosschages en huizingen afgebeeld; en daartusschen wemelt het looden soldaatjes, voorstellend de troepenmassa's die tegen elkaar in 't veld waren gebracht.

Een geschikt slot aan een in het tuighuis welbesteden morgen is de wachtparade.

De muziek geleid door veel trommels, over 't algemeen leelijk, maar hard, brengt de afdeling die de paleiswacht moet betrekken naar het keizerlijk slot, op de facade waarvan onze stadhouders prijken, als waren het voorbeelden van Deutsche grootheid! Dient het weder dan wordt na het einde van die aflossing nog een enkel nummertje ten beste gegeven op een plein in de nabijheid, altijd een groote attractie zoowel voor stadgenoot als vreemdeling.

Onder de rijkste musea op gebied van schilder- en beeldhouwkunst, behoort zeer zeker het Kaiser Friedrichmuseum.

Alle scholen zijn met producten van hun eerste meesters vertegenwoordigd.

Holbein, Dürer, Botticelli, Velasquez, Rembrandt, van allen zijn er de mooiste specimen.

Zalen vol zijn er met violetvleezige Rubensengeltjes, in alle maten en soorten maar allen even welvarend en goed doorvoed. Na bezichtiging en constateeren van hun talrijkeheid apprecieert men ook andere dan Deutsche werkkracht en productiviteit.

Het is een feit dat museum-zien eetlust opwekt.

Steden met veel merkwaardige verzamelingen trekken veel touristen, die na volbrachten dagtaak zich een goed maal gunnen en een kostigen dronk.

Waarschijnlijk moet in deze aangelegenheid de oorzaak gezocht worden voor het reusachtig aantal eetgelegenheden, met capaciteiten van duizend en meer plaatsen.

In het Weinrestaurant Reingold kunnen tegelijkertijd 4000 gasten van eten en drinken worden voorzien.

Als in elke groote stad behoeft men ook hier zich niet bang te maken dat de avond onbezet zal zijn.

Een heel blad van het „Berliner Tageblatt” wordt door annonces van allerlei vermakelijkheden, als comedies, variété, bioscooptheaters, concerten enz. ingenomen. En hier lokken niet dikke zwarte lijsten of reuzengroote letters de aandacht van het publiek. In gewone typen, dicht aaneen, kort en zonder aanprijzingen staan er de kolommen vol van.

Een zeer geschikte bezetting van den laatsten middag is een „Käse”toer door de stad en haar voorsteden. Er zijn meer uitgebreide excursies die ook naar Potsdam gaan, maar de hier bedoelde is een rit van een uur of wat in een four in hand coach of in een speciaal voor 't doel gebouwde autocar door de Tiergarten, naar Charlottenburg, waar het mausoleum zeer de moeite waard is, verder langs de voornaamste, mooiste of duurste gebouwen, door het West-end, ook hier de residentie van geld en andere aristocratie, en langs alle mogelijke denkmähler kerken en ziekenhuizen. De laatste drie soorten zijn in onvergelykelijke kwantiteiten aanwezig.

Men krijgt een ernstig gemeente bewondering voor een man als prof. Begas, die minstens 75% van al de beeldhouwwerken in Berlijn, en dat zijn er zoo eenige, heeft aangemaakt.

Maar afgescheiden van alle sarcasme, er is daar in de hoofdstad van 't Deutsche keizerrijk veel te zien en te leeren, zelfs veel te bewonderen en 'k wed ook nog wel voor anderen dan voor ons, eenvoudige en niet veel gewende Hollanders.

D.

De „Lummel”!

„Zeg! dacht je nou heusch dat veel menschen zich die verificatie-verslagen zoo zullen aantrekken?” zei een licht-zinnig mensch tegen me....

Verschrikkelijk.

De Senaat Telders was zóó doordrongen van de noodzakelijkheid om verbetering in het beheer van de vereenigingen te brengen, dat ze een wetsartikel om in dien nood te voorzien, in de corpswet bracht!

De Senaat Korthals Altes voerde dat artikel voor het eerst met verdienste uit, en deed de eerste bundel volledige verificatie-verslagen het licht zien. En het was vaak niet gemakkelijk om uit den chaos van sommig vereenigings-beheer het eerste verslag samen te stellen. En vele van die eerste verslagen noemen òók middelen om verbetering te brengen!

Zou er nu reeds de klad komen in dit opbouwende werk?... en wel onder ònze verantwoording?

Het was een „lummel” die mij genoemde vraag stelde; misschien ook een flinke vent, maar dan in een lummel-achtige bui. In dat laatste geval zal die bui wel overdrijven en de man verkeeren in iemand, die mee schuldig zal blijken, als de verificatie-verslagen stuk gelezen zijn!!

T.

Weekverslag.

De koffievlag werd Maandag uitgereikt. Vrede zij haar ziele, lang had zij gerust, en nu kreeg dit zootje haar: jonge lieden, met aardige gezichten en dito manieren. Geluk ermee. Jaarvergadering van Ambulantes. Bram, was er weer en hield zijn gelukkige intocht in de heilige hallen. Het bos zweefde tusschen hemel en aarde benevens andere aardige dingen. 't Voornaamste is dat je een goede senaat krijgt en dáár hebben we kans op. De candidaatstelling gingen de stoutste verwachtingen te boven.

Bob spreekt zeven woorden per minuut,
Na Nol, v. R. geen slecht debuut.
Wou je naar vergaderingen verlangen
Dan zou ik me daarvan maar onthouden
Want je blijft er tot den volgenden morgen hangen.
In de tweede plaats de secretaris
Jammer dat er alléén één maar is:
Spreken is zilver en zwijgen is goud;
Hartelijk dank voor je prettigen kout.
De thesaurier, v.n Sch.rp.nberg.
Een geldprikker in been en merg,
't Is 'n jongske met nette manieren,
Die commissaris B. zelfs zouden sieren.
De eerste commissaris,
„Jong en lyrisch als altijd”,
Is de gróóste merkwaardigheid,
Want waar werd toch ooit vernomen,
Dat hij zóó maar zonder schromen,
Een kogel door de lucht liet stoomen,
Zenden zou naar 't land der droomen
'n Mede-jongeling slank en fijn,
Past op mede-senatoren,
Allen die het willen hooren
L.m.n Tr.p en andere menschen,
Die de wereld anders wenschen,
Maak niet ál te veel meer leven:
Wim heeft je de doodschop gauw gegeven
Pim stotterd de heele senaat onderstboven
Maar 't gehéél doet ons toch veel beloven
Er zit „style” in deze senaat:
De stof is slecht, maar de coupe is niet kwaad!

TOONEEL.

MEDEDINGSTER van
KISTEMAECKERS en DELARD.
— Nederlandsch Tooneel.

André Brizeux, van niets tot een bekend beeldhouwer gekomen, voornamelijk door den goeden invloed van zijn vrouw Jeanne, wordt verliefd op een nichtje, Simonette, die daar met haar vader in huis is opgenomen.

Hij gaat met dit meisje samenleven, krijgt een kind bij haar dat later sterft en keert dan terug naar zijn atelier, waar hij door zijn vrouw wordt teruggewezen.

Ziedaar de eenvoudige intrigue, die al op tientallen verschillende manieren aan drama's en tooneelspelen 't licht heeft geschonken, met kleine variatie in opzet onderling, met groote verschillen in dramatiesch effect echter.

Dit stuk „Mededingster”, is een kind geworden met een waterhoofd: de beenen kunnen 't sukkeltje niet dragen. De uitwerking is zoo onevenredig aan de dramatische opzet, dat dit tooneelspel rammelt als een oud karkas, en de toeschouwer matig geïnteresseerd, zijn logica maar achterwege laat, en verder alleen maar toekijkt naar 't „gebeuren” en 't „spelen”.

Zoo'n stuk, hoe minderwaardig ook, stelt eischen aan de spelers, stelt nog hooger eischen aan den regisseur, den man die in letterlijken zin „achter de schermen blijft” en wiens invloed vaak over 't hoofd wordt gezien. Laten we beginnen met te vertellen dat de regie in handen was van De Leur en dat die allertreurigst was.

Regie is toch nog iets anders als op tijd opkomen!

Wanneer we 't scherm zien opgaan, vinden we 'n troepje menschen, dat daar aanwezig is voor 'n feest te repeteeren. We zien daar den jongen Bouwmeester met niet onverdienstelijke virtuositeit een vreemd klavierspeler creëren, maar op 'n dergelijke manier naar voren dringen, dat 't publiek meent den hoofdpersoon voor zich te zien. Er is in 't geheele samenspel een dergelijke onevenredigheid, een naar voren brengen van dingen die op den achtergrond moeten blijven, en 'n op den achtergrond blijven van belangrijke gedeelten, dat we gerust mogen zeggen dat er géén regie was in den waren zin des woords.

De hoofdrollen waren in handen van Mevrouw Mann (Jeanne), Rika Hopper (Simonnette) en Clous (de beeldhouwer).

De beeldhouwer-kunstenaar was allerongelukkigst. Nu heeft de heer Clous zijn uiterlijk allesbehalve mee, maar deze sta-in-den-weg daargelaten gaf hij zóóveel onverkwikkelijks te zien, dat hij ook nog veel van 't mooie in ander spel bedierf.

Rika Hopper was sommige momenten héél goed. Tot een volle, mooie gevoels- of hartstochtuiting schijnt het de laatste tijden echter nooit meer te komen. Haar spel is te mistig, niet klaar, niet hoog genoeg, 't moet toch boven de prestatie van een koekebakkersjuffrouw op een rederijkerskamer uitgaan!

Mevrouw Mann was vooral in 't laatste gedeelte superieur. 't Speet me, Clous als partner van haar te zien. 't Was één zuiver, doorgevoeld spel.

Wat de bijpersonen betreft, dient de heer Schulze geroemd voor de goede vervulling van zijn aardig rolletje.

Laten we besluiten met te zeggen, dat 't over 't algemeen, met de beschikbare krachten, een minderwaardige opvoering was.

G. N.

Stads Doelen. VAN LIER. Voorstelling van
„DE KLAUW” van HENRY BERNSTEIN,
met LOUIS BOUWMEESTER als gast.

We mogen tenminste als inwoners van Delft blij zijn, dat we in de Doelenzaal eens iets anders te zien krijgen dan de Rotterdammers, al hangt dit feit alleen af van de nood der meeste tooneeltroepen, die „zélfs” in Delft moeten komen spelen, omdat ze met de grootere plaatsen niet meer kunnen volstaan.

Een schadepostje voor de gebroeders Van Lier is 't Dinsdagavond waarschijnlijk wél geweest, want met die 20 studenten, wat menschen in 't parterre en een gevulde bovenrang, maak je geen avond goed, als de eerste rang absoluut ontbreekt.

We hebben dan Louis Bouwmeester weer eens kunnen bewonderen, die als „gast” optreedt, (zeg liever als „ster”) in een stuk dat zich er wel toe leent om de buitengewone capaciteiten van onzen eersten Nederlandschen acteur te laten uitkomen, en dat een slotscène bezit, die alléén door hem gespeeld kan worden, waar de stap naar 't belachelijke inderdaad zoo klein is.

't Stuk behandelt de misstappen van een man, onder aandrang van een heerschezuchtige, zinnelijke vrouw, van wie hij de slaaf is, en waaraan hij volledig ondergaat.

De vrouw, een voorname speelrol, werd vervuld door mevrouw Erfmann-Sasbach, die absoluut mis was, en ons geen greintje liet zien van de vrouw die dién man onder den duim heeft en onderwijl veel andere mannen aan zich weet te boeien. 't Was in één woord slecht.

Bouwmeester gaf in de hoofdcènes héél veel moois, maar hij kende als naar gewoonte zijn rol niet, wat beslist hinderlijk en leelijk werkte. De souffleur was onverdraagzaam luid, waar bij kwam dat Bouwmeester dan traineerde en op een aller melodramatische wijze met zijn oogen rolde.

Deze gedeelten waren bijzonder zwak, vooral ook, waar de rest van 't troepje acteurs er ongeveer niets van terecht bracht. 't Was een zootje. Erfmann probeerde wat van zijn heusch niet gemakkelijke rol te maken en slaagde daarin ook gedeeltelijk.

De jonge Bouwmeester gaf een zeer sterk getypeerde jood te zien, tot groote hilariteit van 't publiek, maar chargeerde op 'n manier, dat de regisseur, die bij dergelijke opvoeringen wijselijk niet op 't programma staat, zich zelf 'n absoluut brevet van onvermogen verschaftte.

't Was een laksche slecht verzorgde bende. Zoo'n mijnheer Buderman zie ik altijd nog liever in 'n melodrama, waar hij de „verraaier" speelt, als in modern werk, waar hij een ploert typeert.

Mej. Braakensiek had goede momenten, maar speelde niet uit en deed heel weinig haar best.

't Stuk is máákwerk, met soms handig in elkaar gezette gedeelten, zooals het laatste bedrijf, die 'n groot acteur als Bouwmeester gelegenheid geven er een pakkend stuk van te maken, maar verder absoluut onder de middelmaat.

G. N.

„EEN PALADIJN", Nederl. Tooneel.
Een fantastische comédie in 4 bedrijven
door Mevr. J. A. SIMONS—MEES.

Erg plezierig voor een Tooneelschrijver (schrijfster) van goeden naam is 't niet, als aan 't eind van een bijzonder lange première de bezoekers zeggen: „Nou dat is 'n stróp voor 't Nederlandsch Tooneel", alle mogelijke en ónmogelijke tooneelcritici 't stuk kapotrecenzeeren en een gedeelte van 't publiek de hééle eerste voorstelling niet wil aanzien. En dit na de geruchten die gingen dat Charles-van-Dag-tot-Dag het proto-type van deze fantastische comédie was.

En tóch de Paladijn is besnoeid, de Paladijn is wéér opgevoerd, en nóg eens opgevoerd en hoewel 't geen uitbundige ingenomenheid is, die de menschen na de bedrijven deed klappen, zit er toch in dit werk zóóveel goed doorvoelde Hollandsche humor, zijn er zóóveel fijne trekjes uitgespeeld, dat 't publiek voldáán naar huis gaat, en dát zegt wat!

Neen, uitvoerige inhoudsomschrijving te geven is mijn doel niet. Hier volgt een kort résumé! Een rijk koopman hoofdredacteur van 't maandblad Excelsior vertoond mét een buitengewoon groote overeenkomst met 'n aller bekendst Amsterdamsch journalist, een zeldzame gelijkenis met 'n Russisch Grootvorst.

Vacantie houdende aan de Rivière wordt hij overreed door een hoteleigenaar voor genoemden grootvorst door te gaan, daar deze verhinderd is in zijn hotel te komen verblijfhouden, en dit niet-komen aan zijn zaak enorme schade zou berokkenen. De hoofdredacteur van Excelsior wordt nu grootvorst, moet alle consequenties, die uit die rol voort-spruitende, voor zijn rekening nemen, wat tot aller vreemdste tooneeltjes aanleiding geeft, en komt eindelijk als 'n berouwvol zondaar bij vrouw en dochter terug.

Gaat men nu de opzet van dit Tooneelwerk na en gaat men streng rechten, dan is 't te begripen, welk een afschuwelijke nederlaag, deze comédie in de kritiek leed.

Deels beschouwd als een karakatuur schets van 'n bekend Amsterdamsch journalist, deels beschouwd als 'n klucht, kan dit blijspel ons niet voldoen, waar in 't eerste geval, de schrijfster, na de fijne aan-de-kaak-stelling van de buitengewoon pedant-romantische persoon van den bekenden, aangebeden, journalist, overgaat tot kluchtspel trucjes, voelen wij geen éénheidsgedachten in haar werk; aan den anderen kant, beschouwd als een bloote klucht, is de opzet te uitgesponnen en de typeering te vér doorgevoerd om te voldoen.

Maar wél voldoet deze comédie het publiek, door zijn rijkdom aan goed in één gezette scēnetjes, aan fijne typeerings-trekken en dát is 't, wat de menschen, een ganschen langen avond op hun plaats houdt.

Laat me hierbij zeggen dat 't spel in de eerste plaats verdiend genoemd te worden. Jan C. de Vos, gaf als hoofd-persoon zóóveel te genieten van zijn zware rol, dat 't een lust was hem als hoofdredacteur, grootvorst te zien spelen. Als bijrollen dienen vermeld Mevr. Chr. Poolman, mevr. de Vos en Lobo, die, wel ietwat gechargeerd, maar toch aardig de Oberkerner speelde. De rest was zéér matigjes, maar deed betrekkelijk weinig schade, waar de rol van Paladijn, alles overheerschend was.

Hoewel de regie geen reuzentaak had, bleek deze toen nog zwakke punten te hebben; de samenstelling van 't gezelschap in 't eerste bedrijf enz., lieten vrij veel te wenschen over.

G. N.

De Directie der Fransche Opera, had dan voor de gastvoorstellingen van Gemma Bellincioni, Tosca en later nog Carmen vastgesteld. Ik meen dat ook eerst sprake geweest was van Giordano's Fedora, maar het is bekend, de Directie der Fransche Opera komt hare belofte nooit of slechts zelden na. Dus mogen we reeds dankbaar zijn, de diva in Puccini's Tosca (voor Den Haag en Rotterdam was haar optreden in deze opera nieuw) bewonderd te hebben.

Tosca is voor ons geen noviteit, want dit werk werd reeds in vorige seizoenen, zoowel bij de Fransche als bij de Italiaansche Opera, voor het voetlicht gebracht.

Puccini dichtte bij Sardou's bekend tooneelstuk kleurrijke, goedklinkende, hartstochtelijke muziek, die zich nauw aan de handeling aansluit.

Het werk stelt aan de uitvoerenden hooge eischen, in de eerste plaats aan het orkest, dat het fundament van het geheele werk is.

De opvoering bij de Fransche Opera was door het vervullen van de titelrol door Gemma Bellincioni, een bijzondere.

Zij was de stuwkracht van het geheel, van háár ging kracht uit, en inspireerde de andere medewerkenden tot zelfs den dirigent toe.

Een rol bij uitstek geschikt voor hare groote talenten.

Reeds weer haar opkomen in I imponeerde door hare vorstelijke verschijning, zoowel in houding als in gebaren! en in de 2e acte waar de uitingen van hartstocht elkaar zoo snel opvolgen, maakt zij van de Toscafiguur een alles aan haar liefde opofferende vrouw. Hoe natuurlijk de smart bij het foeteren van haar Mario, de afschuw van Scarpia, het politiehoofd en den doodelijken haat bij het grijpen naar het mes.

Dan in het 3e bedrijf haar blijdschap bij het terugzien van den geliefden en het met hem gelooven in de toekomst, de kinderlijke pret bij de schijnvertooning, totdat zij vol ontzetting bemerkt, Mario werkelijk gedood is.

Niet alleen haar grootsche uitbeelding van deze rol, maar ook haar zang moest iedereen wel treffen. Hoe schoon en vol is haar stem nog, maar wat meer zegt welk een uitdrukking verleent zij steeds aan haar zang. Zelden zult ge schooner diep gevoelender zang hooren, dan bij het uitspreken van Tosca's klacht in het 3e bedrijf.

Het was weer een bijzonder genot haar in deze rol te zien en te hooren. Van de andere medewerkenden was de heer Lacoste zwak, doch bedierf niets en de bariton Roosen (Scarpia) uitstekend, zoowel wat zang als actie betreft. Hij stond dan ook in II de beroemde gast flink terzijde. Het orkest was dikwijls goed, behalve de inleiding der 3e acte waar het niet stemmen der klokken en de leelijke voordracht van den solo-cellist storend werkten. Doch hoeveel meer weet een Italiaansch dirigent van deze partituur te maken, door tot grootere tegenstellingen, scherper rythmiek en grootere levendigheid het orkest te dwingen.

Waarom moest de Directie de beroemde gast weer in Carmen laten optreden? In de eerste plaats had men haar verleden jaar (en onder hoeveel gunstiger condities) reeds in deze rol kunnen zien. Toen had zij tenminste naast zich een tenor (Isalberti) die wel lang niet haar gelijken was, maar die èn door schitterende zang èn door temperament een waardig partner was. Dan ligt de Carmenpartij haar stimlich niet zoo bijster goed, maar bovendien er staan toch Opera's op haar repertoire, die de directie nog in dit seizoen liet uitvoeren als b.v. Thaïs (wat zij te Amsterdam zingt) en Manon van Massenet.

Zeker heeft zij in Carmen weer iets heel bijzonders gegeven, men denke slechts aan het geheele eerste bedrijf, de prachtige kaarten scēne en het schitterend gespeelde slot, maar toch hoeveel meer komt voornamelijk haar zang uit in Opera's als La Bohème, Tosca, Fedora enz. Als geheel was de voorstelling wat de andere artiesten betreft zeer middelmatig. Lacoste's Don José miste overtuiging en vooral schoot zijn zang te kort. Alléén de 4e acte speelde hij, aangevuurd door Bellincioni's genie, bevredigend, tenminste hartstochtelijk.

Zaterdag a. s. neemt zij afscheid in Den Haag als Tosca. Laat toch niemand verzuime deze voorstelling bij te wonen het is heusch iets zeer bijzonders!

(Zie verder Tweede Blad).

TWEEDE BLAD

behoorende tot het **STUDENTEN-WEEKBLAD**
van 21 JANUARI 1909. No. 14.

„VRIJE STUDIE“.

Donderdag 28 Januari 1909 zal

Mr. Dr. J. BREUKELMAN,
Referendaris bij de Raad van State,

des avonds om 8¹/₄ uur in Hotel „Wilhelmina“ een lezing houden over den tegenwoordigen Europeesch politieken toestand.

Het Bestuur houdt zitting tot het uitreiken van introductiekaarten op Woensdag 27 Januari, des namiddags van 5¹/₄—5³/₄ uur in de voorzaal der S. P.

Namens het Bestuur,
de Secretaris,
A. M. HARTHOORN.

Leegwater.

Op Donderdagavond 14 Januari hield de heer Kooy, w.i., uit Rotterdam, een lezing voor het gezelschap Leegwater. Het onderwerp dat hij behandelde was: Ketelontploffingen, hare oorzaken en gevolgen.

Wat de oorzaken aangaat, deze zijn haast altijd aan te geven en kunnen in verschillende groepen gerangschikt worden: fouten in het materieel, slechte bewerking, watergebrek en anderen.

Van het eerste is een voorbeeld de ontploffing van de ketel der sleepboot Dieu Donné. Hier vertoonden zich klinknaad scheurtjes, waardoor lekkage ontstond. Dit trachtte men te verhelpen door de scheuren af te boren en deze gaten met koperen nagels te stoppen. 't Was dus geen wonder dat deze ketel sprong, daarbij het schip in tweeën splijtende.

Een sprekend voorbeeld van het tweede is wel een cilindrische voorwarmer, waarvan de bolle frontplaat dusdanig door de hydraulische klinkmachine was gekneusd, dat hij na 3 maanden sprong. De reactie was zoo hevig dat de voorwarmer los werd gerukt en door 9 muren heen vloog.

Juist de reactie stelt de ingenieurs in staat om de oorzaak van de ontploffing te vinden. Dit was het geval bij de ontploffing van de ketels 3 en 4 der Electriche Centrale van de mijn Laura te Limburg, waar men uit de ligging van de ver weg geslingerde deelen door logisch denken moest komen tot de oorzaak van alles. Ook hier was de oorzaak het zich begeven van een klinknaad van een der bouilleurs van ketel no. 3. Een chemisch onderzoek bracht aan het licht een te groot phosphor-gehalte, terwijl bovendien de bewerking niet erg goed was: de naden waren veel te zwaar gekookt. Ook het laswerk liet alles te wenschen over.

In Engeland staat de Board of Trade het gebruik van basisch ijzer niet toe.

Dat kunnen wij niet doen, maar wel ligt het op onze weg om bij keuringen te eischen behalve de gewone trek- en buigproeven ook nog chemische analyses van het materiaal.

Een belangrijk feit, waar de spreker in 't voorbijgaan op wees, is dat de gegolfde vuren zich veel beter houden dan de gladde; wanneer zij n.l. door te hooge druk te samen worden gedrukt blijven de eerste door de grootere hoeveelheid beschikbaar materieel nog heel terwijl de anderen scheuren.

Een lang warm applaus beloonde den spreker voor zijne belangwekkende mededeelingen.

Technische Hoogeschool.

CANDIDAATS-EXAMEN.

Scheikundig Ingenieur.

W. Bal.	R. T. Heukers.
J. C. Bast.	Mej. W. S. J. Ilcken.
A. J. van Braam Houckgeest.	W. F. Meyboom.
W. J. M. Deurvorst.	W. Meyeringh.
A. de Graaff.	L. G. Langguth Steuerwald.

Mijn-Ingenieur.

R. G. Veenbos.	V. H. Ploem.
G. D. van Wijk.	D. T. Schuiling.
J. B. van der Drift.	

INGENIEURS-EXAMEN.

Geslaagd voor Werktuigkundig Ingenieur.

H. J. J. M. Bekkers.	K. R. Postma.
F. de Boer.	L. Reynvaan.
C. van Drooge.	J. M. Steffelaar.
H. J. J. Janssen.	G. H. Th. Stout.
P. H. Kalis.	M. E. van Terwisga.
J. A. Lambrechtsen.	C. J. Tönjes.
F. G. Massink.	W. H. Tromp.
H. M. de Munck.	H. Th. Weissenborn.
W. Oosterbaan.	J. P. Willeumier.
P. Perdijk.	

Scheepsbouwkundig Ingenieur.

J. H. A. W. van Heerdt tot Eversberg.
R. Smid.

Electrotechnisch Ingenieur.

A. C. Loos (met lof).	G. C. Joekes.
H. A. van Baak.	W. Slagter.
A. Fokker.	P. de Vries Dz.
H. G. Gentis.	

OORDEEL OVER DE ANTWOORDEN OP DE PRIJSVRAGEN, welke in Juni 1907 door den Senaat van de Technische Hoogeschool te Delft zijn uitgeschreven.

De prijsvragen werden, ten getale van twee, gesteld door de Afdeling der Weg- en Waterbouwkunde.

De eerste vraag, betrekking hebbende op strandverdediging, luidde:

Door sommigen wordt beweerd, dat toepassing van het stelsel van strandverdediging door aanleg van strandhoofden op onze Zuid- en Noordhollandsche kust dit eigenaardige bezwaar medebrenkt, dat, wanneer eenmaal een strandvak volgens dat stelsel is verdedigd, als gevolg daarvan, het onmiddellijk daaraan grenzende gedeelte van het strand in ongunstiger toestand komt te verkeren en men na korter of langer tijd gedwongen wordt, ook daár strandhoofden aan te leggen, die anders zeer waarschijnlijk achterwege hadden kunnen blijven.

Dit bezwaar komt dus hierop neer, dat eene eenmaal op eenig punt der kust aangevangen verdediging met strandhoofden zou verplichten tot steeds voortgaande uitbreiding van die verdediging.

Men vraagt:

1. Een beredeneerd overzicht van hetgeen de ondervinding omtrent dit punt in Zuid- en Noord-Holland en wellicht ook elders langs de Noorzeekust geleerd heeft.
2. Zoo daaruit mocht blijken, dat de bedoelde bewering gegrond is, middelen aan de hand te doen, welke er toe zou kunnen leiden, het bezwaar geheel of gedeeltelijk op te heffen.

De tweede vraag betrof het ontwerp van een stadsplan en was gesteld als volgt:

Bij een op den oever van een tijrivier op te richten handels- en fabriekscentrum verwacht men de ontwikkeling van een stad met 125000 tot 150000 inwoners.

Voor die stad is eier plan van aanleg te ontwerpen.

Daarbij moeten de emplacements voor de inrichtingen, die dienen tot levensonderhoud, noodig zijn voor de samenleving of in betrekking staan tot de levensbehoeften der bewoners, zoodanig worden gekozen, dat die inrichtingen later kunnen worden uitgebreid voor de behoeften van 400000 inwoners.

Met verwijzing naar de bijbehorende situatie*) is omtrent het stadsterrein, de omgeving en de toestanden het navolgende bekend.

*) De situatie-teekening, op de schaal van 1 à 10000, bevatte niet anders dan:

de beide oeverlijnen der rivier met aanduiding van de richtingen van eb- en vloedstroom,
de grenslijn van de stad, te ontwerpen aan den rechter rivieroever, vier rechte lijnen, aangevende de richtingen, waaruit vier spoorlijnen naar de stad loopen,
de omtrekken van vier rechthoekige terreingedeelten, bestemd tot emplacements voor één personenstation, twee goederenstations en één rangeerstation,
de aanwijzing van een terrein voor op te richten fabrieken en van een terrein voor inrichtingen tot proviandeering der stad.

De stad wordt in hoofdzaak begrensd door de rivier en de geblokte lijn a, b, c, d en overigens door de nader te noemen fabrieks- en haventerreinen.

Het stadsterrein wordt verondersteld te liggen op de hoogte van 4 tot 5 M. boven peil.

De rivier beneden de stad wordt bevaren door zeeschepen met eene maximum lengte van 150 M., maximum breedte van 16 M. en maximum diepgang van 8 M.

De waterstanden zijn:

hoogste stand	3,00 Meter boven peil.
gewoon hoog water	1,00 Meter boven peil.
gewoon laag water	peil.
laagste stand	0,50 Meter beneden peil.

De richting van vloed- en ebstroom is op de teekening aangeduid.

Aan de overzijde van de rivier, op den linkeroever, bevindt zich een groote stad.

De emplacements voor een personenstation, een goederenstation voor plaatselijk- en havenverkeer en een rangeerstation zijn achtereenvolgens schematisch aangegeven door de rechthoeken A, B en C, waarvan de afmetingen in de breedterichting, zoowel over de geheele lengte, als ook plaatselijk, gewijzigd mogen worden.

Het terrein D is bestemd om bij latere uitbreiding van de stad als tweede stations-emplacment voor plaatselijk goederenverkeer te dienen.

De lijnen I, II, III en IV stellen voor assen van naar de stad voerende spoorwegen met dubbel spoor voor personen- en goederenvervoer.

In het algemeen is er een groot personen- en een groot goederenverkeer, zoodat de richtingen I, II, III en IV zoodanig met het goederenstation B en het rangeerstation C verbonden moeten zijn, dat de goederentreinen het personenstation A niet behoeven aan te doen.

Buiten de emplacements mag gelijkvloersche kruising van sporen alleen plaats hebben bij splitsing van spoorbanen voor gemengd verkeer in banen voor personen- en goederenverkeer afzonderlijk.

De in lijn IV voorkomende rivierovergang bestaat uit vaste bruggen, waarvan, in overeenstemming met de voor binnenscheepvaart benodigde hoogte, de onderkant der constructie ligt op 10,50 M. boven peil.

Verder is bekend:

dat het terrein E tusschen de spoorlijnen I en II voornamelijk moet dienen voor op te richten fabrieken,

dat het terrein langs den rechter rivieroever aan de benedenzijde der stad hoofdzakelijk moet benut worden voor den aanleg van havens voor zeeschepen, welke een kadelengete moeten aanbieden van minstens 4000 M. terwijl er gelegenheid moet zijn tot latere uitbreiding,

dat het terrein F tusschen het goederenstation B en de rivier wordt bestemd voor inrichtingen tot proviandeering der stad, als slachthuis, veemarkt, vischmarkt, groentemarkt,

dat het stadskwartier langs den rechteroever boven de spoorwegbrug voornamelijk moet dienen tot aanleg van een villapark,

over een lengte van circa 1500 Meter langs het terrein F zal de oever zelve van die rivier hoofdzakelijk dienen tot loswal voor schepen voor binnenvaart; de oever is daartoe o. a. te voorzien van kaaimuur en twee sporen.

De plaats, waar overlading van zeeschepen in schepen voor binnenvaart en omgekeerd geschiedt, is niet in het plan op te nemen.

Ter verbinding van de beide steden ter linker- en ter rechterzijde van de rivier is voor gewoon en tramwegverkeer voorshands één vaste brug en later, wanneer de stad meerdere uitbreiding zal verkregen hebben, nog een tweede noodig.

Gevraagd wordt, op de schaal van 1/5000, het ontwerp van:

1. Het stadsplan.
2. De spoorbanen met emplacements.
3. De haveninrichting voor de zeeschepen.
4. De beide bruggen voor gewoon verkeer over de rivier.
5. Het tramwegnet.
6. De buiten het stadsplan vallende hoofdwegen, welke voeren naar het fabrieksterrein E en bij latere uitbreiding der stad zullen voeren naar het toekomstig goederenstation D en het terrein aan de overzijde van den daarheen leidenden spoorweg.

Voor zooveel noodig is tot juist begrip van het ontwerp, moeten hoogten, hellingen, enz. op de teekening worden aangegeven.

Op de eerste der beide prijsvragen zijn twee antwoorden ingekomen, één onder het motto „Strandverdediging”, het andere onder de kernspreuk „Die elemente hassen das Gebild der Menschenhand”.

Beide verhandelingen zijn vergezeld van verschillende bijlagen.

Voor de eerste verhandeling zijn de voornaamste bijlagen:

- a. 9 bladen van de Topografische kaart (schaal 1:25000), waarop voor de kust van Delfland, bij Petten en bij Callantsoog zijn aangegeven alle strandhoofden met vermelding van de jaren van aanleg;
- b. grafische voorstellingen van de gedurende een reeks van jaren verrichte strandmetingen voor 9 strandpalen, waarvoor zijn gekozen die, waarbij de uitkomsten der metingen van bijzonder belang mochten worden geacht voor het antwoord, op de gestelde vraag te geven.

De belangrijkste bijlagen van de tweede verhandeling zijn:

- a. schetsteekeningen van de kust van Delfland, bij Petten, bij Callantsoog en bij de Oude Hoeve (Schouwen), waarop zijn aangegeven alle strandhoofden met vermelding van de jaren van aanleg;
- b. grafische voorstellingen van de gedurende een reeks van jaren verrichte strandmetingen voor de strandpalen 6—21, 27—31, 47—63, 75, 95—100 en 103—108;
- c. tabellen betreffende strandmetingen op Vlieland gedurende de jaren 1868—1907.

Aan beide verhandelingen ligt in hoofdzaak dezelfde gedachtengang ten grondslag.

Eerst wordt nagegaan, welke invloeden in het spel komen bij de zandbeweging langs onze kust, over het strand en bij den duinvoet, waarbij ook het oordeel van verschillende ingenieurs wordt aangehaald.

Vervolgens wordt de uitwerking van strandhoofden op die zandbeweging behandeld.

Daarna wordt de meening van verschillende deskundigen weergegeven omtrent den invloed, door een stelsel van strandhoofden uitgeoefend op een aangrenzend niet door zulke hoofden verdedigd kustvak.

Verder wordt die invloed door den schrijver der verhandeling zelf nagegaan aan de hand van de jaarlijks van Rijksweg verrichte strandmetingen. Het besluit wordt getrokken, dat een stelsel van strandhoofden van nadeeligen invloed is op het naastliggende onverdedigd gebleven gedeelte van het strand en eene verklaring gegeven van dit verschijnsel.

Eindelijk worden middelen aan de hand gedaan om aan het euvel zooveel mogelijk tegemoet te komen.

In elk van de hierboven vermelde onderdeelen wint de tweede verhandeling het van de eerste, door meerdere verscheidenheid van geraadpleegde bronnen, uitvoerigheid van het eigen onderzoek en scherpte van betoogtrant.

De tweede zinsnede van art. 37 der hooger-onderwijswet luidt:

„Voor het meest voldoende antwoord van een der studeerenden aan eene Nederlandsche instelling van hooger onderwijs, dat de afdeeling, die de vraag stelde, de bekroning waardig keurt, wordt een gouden eerepenning toegekend”.

Er bleef dus slechts te beoordeelen of aan de tweede verhandeling eene bekroning mocht ten deel vallen.

In deze verhandeling vinden achtereenvolgens de hieronder genoemde punten eene min of meer uitvoerige bespreking.

1. Diepte onder den waterspiegel, tot welke golven hun invloed doen gevoelen.
2. Hoogte van de golven.
3. Breken van golven; bewegingsrichting van de golven gelijk met de windrichting.
4. Invloed van stroom op golven.
5. Grondgolf.
6. Materiaalvervoer door golven.
7. Beweging van zand langs den bodem door stroom.
8. Stroom langs de Hollandsche vastelandskust.
9. Invloed van den wind op de stroomen in de Noordzee. Zooper bij windrichting evenwijdig aan de kust.
10. Terugstrooming langs den bodem ingeval van opwaaing bij windrichting loodrecht op de kust.
11. Heerschende wind.
12. Invloed van golf en stroom op het strand.
13. Afneming van het strand te wijten aan gecombineerden invloed van golf en stroom.
14. Werking van strandhoofden.

15. Invloed van een stel strandhoofden op het strand ter weerszijden van dat stel.
16. Wat gebeurt er met het strand onder gewone omstandigheden en wat bij stormweêr?
17. De kuststroom is de groote vijand van onze stranden.
18. Nadere beschouwingen omtrent hetgeen gebeurt ter weerszijden van een stelsel van strandhoofden.
19. Middelen ter verbetering.
20. Is het verschijnsel wel zoo verontrustend?
21. Meest gewenscht strandprofiel.

Bij de punten 1—15 vermeldt de schrijver de uitkomsten van proefnemingen en waarnemingen, verricht door tal van Nederlandsche en buitenlandsche deskundigen, alsmede de door dezen uitgesproken meeningen. Hij doet zulks op eene wijze, welke blijk geeft van een helder, eigen oordeel omtrent die punten.

Bij punt 15 gaat hij bovendien, aan de hand van de door hem verzamelde uitkomsten van de jaarlijksche strandmetingen, na wat de ondervinding omtrent het bedoelde punt geleerd heeft langs de kust van Delfland, bij de Hondsbossche en Pettemer zeewering, bij Callantsoog, op Schouwen (Oude Hoeve) en op Vlieland. Ook onderzoekt hij den invloed, welke door de havenhoofden te IJmuiden op het strand wederzijds die haven wordt uitgeoefend.

In dit gedeelte der verhandeling is te veel nagelaten, de verandering, welke een strandgedeelte onderging, gedurende de eerste jaren na den aanleg van lage dammen op een aangrenzend gedeelte van het strand, te vergelijken met de verandering welke gedurende diezelfde jaren plaats greep met verder van de dammen verwijderde strandvakken, waar alle invloed van die dammen mocht worden geacht te zijn uitgesloten.

Overigens draagt de verhandeling de sporen van met overhaasting te zijn opgesteld; wellicht omdat, na het bijeen verzamelen en verwerken van de talrijke gegevens, te weinig tijd beschikbaar bleef voor een zorgvuldiger inkleeding. Men krijgt den indruk, dat de steller, bij meer ruimte van tijd, tot nog beter praestatie in staat zou zijn geweest.

De Afdeeling vindt echter in de verhandeling met de kernspreuk „Die Elemente hassen das Gebild der Menschenhand” genoeg te prijzen om haar den gouden eerepenning waardig te keuren.

Bij de opening van het naambriefje bleek de schrijver te zijn: de heer J. W. Thierry, die tot aan den cursus 1908—1909 aan de Technische Hoogeschool was ingeschreven voor de studie van civiel-ingenieur en het diploma als zodanig verwierf in Juni 1908.

Op de tweede prijsvraag is ingekomen één antwoord onder het kernwoord „Methode”.

Dit antwoord bestaat uit:

- 1°. 12 teekeningen, welke het ontwerp bevatten,
- 2°. een geschrift, dat voornamelijk beschouwingen omtrent stedenbouw en verder eene toelichting van het ontwerp behelst.

In de beschouwingen omtrent stedenbouw worden vele punten aangeroerd, waaruit blijkt, dat de schrijver kennis heeft genomen van verscheidene werken en geschriften, welke over stedenbouw en daarmee in verband staande onderwerpen handelen.

Meerdere van deze uiteenloopende punten staan slechts in een verwijderd verband tot het ontwerp, terwijl verschillende andere overblijven, die van overwegenden invloed op het ontwerp zijn, maar niet besproken worden.

Stellingen, beweringen, mededeelingen, critieken zijn op eene vlotte en zelfbewuste wijze neêrgeschreven, doch in het algemeen niet gegrond op een voldoende onderzoek. Zelfs stellingen en grondbeginselen, die van practisch belang zijn voor de samenstelling van het ontwerp, lijden aan dat euvel.

Wat het ontwerp zelf betreft, is in de eerste plaats op te merken, dat het weinig overzichtelijk is, wegens de stuks-gewijze behandeling, verdeeld over een groot aantal bladen, die moeilijk of niet zijn aan elkaar te passen en waarvan sommige niet anders dan eene schematische voorstelling van een onderdeel van het plan geven. Overigens zijn in het ontwerp meerdere, waaronder ernstige, gebreken te vermelden.

Het stratennet voorziet niet overal voldoende in het hoofdverkeer.

De bouwblokken zijn op sommige plaatsen te smal, als gevolg van een door den ontwerper aangeprezen stelsel van

ruggelings tegen elkaar aangebouwde arbeiderswoningen, zonder eenig open erf er tusschen, wat niet is aan te bevelen en door de nieuwe gemeentelijke bouwverordeningen, welke uit de woningwet zijn voortgevloeid, niet eens zou worden toegelaten.

Voor enkele stadsgedeelten is de bestemming niet goed gekozen.

Op verscheidene plaatsen is verzuimd, de hoogten en hellingen aan te geven, waar de kennis daarvan van belang zou zijn tot juist begrip van de ligging en bereikbaarheid.

De oplossing van het onderdeel „spoorbanen met emplacementen” is in haar geheel als onvoldoende te beschouwen.

Ook het ontwerp van de haven voor zeeschepen is minder gelukkig uitgevallen. Om de haven in of uit te varen, moeten de schepen in een kort bestek tweemaal eene nagenoeg haaksche wending maken.

Het is der Afdeeling aangenaam, ook te kunnen wijzen op eenige hoofdpunten, welke van een juiste opvatting blijk geven.

Voor verschillende openbare gebouwen en inrichtingen is plaats gereserveerd.

Talrijke doorgangen voorzien voor het gewone verkeer in de verbinding van stadsgedeelten, welke door spoorbanen of emplacementen gescheiden zijn.

De ligging van verschillende gebouwen is gunstig om de architectonische schoonheid tot haar recht te doen komen.

Het terrein voor de watervoorziening is doelmatig gekozen.

De goede zijden van het ontwerp kunnen echter niet voldoende tegen de gebreken opwegen, zoodat de Afdeeling geen vrijheid heeft kunnen vinden voor bekroning.

Ontvangen Boeken:

1. ANNUARIUM R. K. STUDENTEN.
2. DEN GULDEN WINCKEL van 15 Januari 1909.
3. UIT ONZEN BLOEITJD. Het Kerkelijk Leven door Dr. S. D. VAN VEEN.
4. HOLLAND EXPRESS van 1 en 15 Januari.

BERICHTEN EN MEDEDEELINGEN.

SOCIETEIT PHOENIX.

Het bestuur heeft zich als volgt geconstitueerd:

President:	C. Th. Ch. Heyning.
Secretaris:	B. F. van Nievelt.
Thesaurier:	J. H. Croockewit.
Bibliothecaris:	J. Ente.
Comm. v. h. Cons:	E. Botje.
Comm. v. d. Invent.	H. J. F. Smit.
Vice-Secr. Arch.:	H. W. Verloop.

—o—

CIVIEL EN BOUWKUNDIG GEZELSCHAP „PRACTISCHE STUDIE”.

Wegens het aftreden als Bestuurslid van de Heeren: S. L. Huizer, W. P. C. Knuttel en V. Jockin, stelt het Bestuur de volgende Candidaten:

- Voor President: de Heer J. de Bie Leuveling Tjeenk,
 „ Secretaris: de Heer C. G. Krayenhoff v. d. Leur,
 „ Penningmeester: de Heer E. G. B. Louzada.

Tegen-Candidaten kunnen gesteld worden volgens art. 31 der Wet, vóór 29 Januari 1909, bij den Secretaris, Laan van Overvest 145f.

—o—

WILLIAM FROUDE.

Het bestuur der vereeniging heeft zich als volgt geconstitueerd:

President:	J. C. Arkenbout Schokker,
Secretaris:	J. Kouwer.
Penningmeester:	L. F. G. Bosschart.

—o—

TECHNOLOGISCH GEZELSCHAP.

Algemeene Vergadering op Vrijdag 29 Januari 1909, 's avonds 8 uur, in de Zaal der Loge, Choorstraat 16a.

Spreker: Dr. P. J. Montagne.

Onderwerp: „Iets over den invloed van atomen en groepen op het verloop van reacties in de Organische Chemie”.

A G E N D A.

DEN HAAG.

Vrijdag 22 Jan. Ned. Tooneel: „De industrieel van Pont Avesnes”; 8 uur.

Geb. v. K. en W. Wiener Operetten-ensemble: „Der Tapfere Soldat”; 8 uur.

Diligentia: Concert van Jeane Vogelsang, Georg Walter, Anton Verhey en Oscar Eberlé; 8 uur.

Zaterdag 23 Jan. Fransche Opera: „La Tosca”; 8 uur.

Zondag 24 Jan. Schouwburg. De Hagespelers: „Een ideaal echtgenoot”; 2 uur.

Maandag 25 Jan. Gebouw v. K. en W. Nederl. Opera: „Tiefland”; 8 uur.

Schouwburg. Tournée André Calmettes: „Samson”; 8 uur.

ROTTERDAM.

Vrijdag 22 Jan. Tivoli-Schouw. Ver. Rott. Tooneel: „De straatzangeres”; 8 uur.

Zaterdag 23 Jan. Tivoli-Schouwburg. Ned. Tooneel: „Een Paladijn”; 8 uur.

Zondag 24 Jan. Grootte Schouw. Rott. Tooneelgez.: „Als de eene hand de andere wascht”; 8 uur.

Zondag 24 Januari. Rotterdamsche Kunstkring. Matinée in de Grootte Nutsaal, Oppert, des namiddags ten 2½ ure precies. Zang: mej. Rosa Blok, 's Hage. Piano: mej. Mies Penning; begeleiding de heer Georg Rijken, beiden te Rotterdam.

Leden hebben toegang met ééne Dame of minderjarige (mits huisgenooten) tegen afgifte van de kaart; bij verhindering van het Lid kan eene Dame (huisgenoot) van zijne plaats gebruik maken. Extra toegangsbewijzen voor Dames of minderjarigen (huisgenooten) zijn voor de leden à f 1,— en Vreemdelingenkaarten à f 2,50 per stuk, te verkrijgen aan het Gebouw van den Kring, Witte de Withstraat, niet aan de Zaal.

A D V E R T E N T I E N.

Hiermede vervullen wij den treurigen plicht UEd. kennis te geven, dat door een noodlottig toeval te 's-Gravenhage plotseling is overleden, onze geliefde Zoon en Broeder, de WelEd. Heer

**JOHANNES ANTONIUS NICOLAAS
MARIA GELDENS**

Cand. Werktuigkundig Ingenieur,
in den ouderdom van 24 jaar.

NIJMEGEN, 26 December 1908.

Uit aller naam,
A. GELDENS.

Eenige en algemeene kennisgeving.

TE HUUR:

een mooie, gemeubileerde, frissche
ZIT- en SLAAPKAMER,
f 20,— per maand.

Adres: SPOORSINGEL 3/10, hoek Havenstraat.

TE HUUR:

Gemeub. Maandkamers
Adres VOLDERSGRACHT 5.

AANGEBODEN:

een **DINER-TAFEL**

voor 8 of 10 Heeren, tegen 75 cents per Couvert.

Tevens gelegenheid voor **KOFFIETAFEL,**
tegen billijke conditiën.

Adres F. DE GROOT, Verversdijk No. 43.

Koffie- en Eettafel
aangeboden; zeer billijken prijs.

Adres HAVENSTRAAT 37A.

E. DE GROOT,

Delft - 33 Hoek Voldersgracht 33 - Delft
geeft de hoogste prijzen voor

Gedragen Heeren-Kleederen.

Sedert **40 JAREN** bekend bij H.H. Studenten
onder den naam van „**VOGELEI**”.

J. A. BLOK, c.i.,

**MECHANICA, WISKUNDE,
REPETEERT KLEINSTE VIERKANTEN.**

Dagelijks te spreken van 6—7 uur,
Phoenixstraat 15 :: Delft.

**MANDOLINE GUITAARS ENZ.
- - SPECIAAL REPARATEUR. - -**

Minzaam aanbevelend,

M. MOLEVELT, Westerstraat 114.
P. S. Geeft ook les in Guitaarspel en laat zich
per briefkaart ontbieden.

TE KOOP AANGEBODEN:

een **DRAAIBANK**

met toebehooren,

zoo goed als nieuw, lang 1.60 M. Geschikt zoowel voor
metaal- als houtdraaiwerk. Bizonder geschikt voor eigen
oefening. Adres: Bureau van dit Blad.

Heeren-Mode-Magazijn J. J. PETIT,
HYPOLITUSBUURT No. 31.

Groote keuze **NOUVEAUTÉ'S.**
Speciale afdeeling: **Heeren-Hoeden.**
Speciaal merk: The J. P. HAT.

Engelsche Sportpetten. Wandelstokken.
Heeren Ondergoederen. Overhemden op maat.
CONCURREERENDE PRIJZEN.

G. J. M. VAN HOEK,

Magazijn van **PIANO'S** en **ORGELS,**
OUDE DELFT 29.

Alleen-vertegenwoordiger voor **STEINWEG PIANO'S.**
HUUR PIANO'S van af f 4,— per maand.

Stemmen - Repareeren - Inruilen - Transporteeren
Taxeeren.

Gediplomeerd door de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst.

DELFTSCHE

Limonade-Siropen

Sinaasappel- of Oranje-Limonade

75 cts. per flesch; 6 flesschen franco zending.

NIEUWE LANGENDIJK 50.

Aanbevelend, **W. DE HOOGH.**